

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1644. usque ad annum 1651

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119177

§. 10. Joannis Labadæi apostasia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67359)

Sæc. XVII. A. C. 1644. linistæ validius caussæ suæ patrocinium
 Parisiis in Regis Aula quærere decre-
 verunt; nec sua eos spes fefellit; pro
 ea enim, quo apud Mazarinum Cardi-
 nalem, Condæum Principem, Segue-
 rium Cancellarium, aliosque Proceres
 gratia & auctoritate valebant, facile
 impetrarunt, ut supremus Picardiæ
 Judex Chauneus Ambianum a Regina
 decerneretur, in Labadæi doctrinam,
 vitam & mores rigide inquisiturus: cum
 vero ex testibus nonnulli Labadæum &
 Dabillonium pro aris & focis defende-
 rent, alii ex utriusque doctrinis immi-
 nens fidei periculum exaggerarent,
 Chauneus re penitus infecta Parisios
 reversus est, non alio inquisitionis e-
 molumento, nisi quod turbarum pro-
 gressibus remora ad tempus objecta
 fuerit.

§. X.

Joannis Labadæi apostasia.

*Mayer.
 mataeol.
 Labad.
 Lettre d'un
 Docteur sur
 l'Apostas.
 de Labad.
 Lettre du
 P. Sabré a
 Labad.
 Nouvel re-
 cueil. l. c.*

Haud adeo culpandus fuisset Molini-
 starum Zelus, si intra debitæ mo-
 derationis limites ad sobrietatem sapien-
 tes & non privatæ opinionis studium,
 nec publici applausus æmulationem,
 nullumque aliud præter erroris odium
 præsetulissent: inde autem ex opposito
 accidit, ut motæ adversus Labadæum
 que-

querelæ & accusationes tunc suorum
 fautorum patrocínio haud prævalerent,
 postquam vero hic Jansenii & Abbatis
 San-Cyrani dogmata variis in locis
 præcipue apud Urfulinas Virgines Va-
 satenses & Bourgis, palam prædicaret,
 anno hujus sæculi quadragesimo quinto
 Reginæ jussu ex universa Picardia exu-
 lare jubebatur. Igitur in Aquitaniam
 delatus, ipsum a vera fide defecisse ru-
 more sæpias sparso, divulgatis duabus
 literis admodum prolixis se a tam sa-
 crilegæ perfidiæ culpa longe alienissi-
 mum testabatur: demum eodem hoc
 anno cum Episcopus Vasatensis ob va-
 ria crimina & vaticinia in eum senten-
 tiam pronuntiasset, Labadæus ad Gra-
 villanam Vasatensis Diæcesis Eremum,
 quam tum Carmelitæ incolebant, se
 contulit, ubi in variis colloquiis nil nisi
 profundas veritates de fidei mysteriis,
 ac sublimes de Christiana Religione, ac
 Religioso statu ideas mira eloquentia,
 suavique verborum profluvio effuderat,
 ac præcipue P. Antonium Sabre Agi-
 nensium Eremitarum Superiorem, nec-
 non P. Sylvestrum occulto suo veneno
 infecerat: Morabatur ibidem Labadæus
 aliquamdiu, non tam Religiosæ solitudi-
 nis amore, quam delitescendi, ac pro-
 meritas pœnas effugiendi studio, quo
 etiam sine habitum ejusdem Ordinis

Sæc. XVII.
 A. C. 1644.

*Bibl. Car-
 mel. t. I.
 p. 187.*

Sæc. XVII. die octava Decembris induit, altera
A. C. 1644. tamen die exiit; biduo post congrega-
 tis Fratribus narravit, sibi in somno a
 Deo revelatum, præceptumque esse,
 ut hunc Ordinem profiteretur; Deum
 enim decrevisse, ut in hoc statu novis-
 simis hinc temporibus ingens Dei o-
 pus, ac Missionem sibi ab eodem im-
 positam pro reformando utroque Clero
 exequeretur. Ergo prima Januarii an-
 no hujus sæculi quinquagesimo rursus
 habitum consueta solemnitate recipit,
 ac non sine magnis expensis pro se, sibi-
 que carioribus discipulis pannum To-
 losa ad conficiendas religiosas vestes
 asportari curat: interim vero Samueli
 Martineau Tolosano Archipræsuli & Va-
 fatensi Episcopo Labadæum Gravillæ
 delitescere innotuerat, se igitur de-
 lectum suspicatus Labadæus, cum suæ
 causæ diffideret, sexto Mense post in-
 dutum habitum nondum evoluto Gra-
 villa insalutatis suis hospitibus erupit,
 evasit, atque ad Forcæum Franciæ
 Marescallum secta Calvinistam Mense
 Augusto aufugit, ubi per sex hebdo-
 madas demoratus, cum quodam hu-
 jus loci Prædicante proluxa & assidua
 miscuit colloquia; inde nonnunquam
 ad Domini Douiat amici sui ædes di-
 verterat, ubi Joannes Gorlierus ejus
 famulus, quem Aginenses Eremitæ
 cum

cum literis eo ablegabant, illum adhuc Sæc. XVII.
 Carmelitano habitu indutum offendit: A. C. 1644.
 cum vero in se severius inquiri intelli-
 geret, toto pedum studio Montalbanum
 contendit, atque in Ecclesia nova die
 decima sexta Octobris Calvinianæ sectæ
 palam nomen dedit, biennio post
 Declamatoris officio honoratus, ubi
 tamen non modo Regis mandato, sed
 ipsis etiam Calvinianis Præconibus,
 præcipue Aruffio urgentibus, loco &
 Ecclesiastico suo opificio amotus est,
 demum vero Aureliæ, & Genevæ, suas
 merces ubique venales exposuit, atque
 in Angliam evocatus, ac denuo a suo
 officio & ceterorum consortio exclusus
 Calvinianam reformatioem nova re-
 formatione eorumque Ecclesiam pari
 vocatione, qua Calvinus, super eandem
 petram ædificavit. Tam præclara sectæ
 suæ incrementa ex Catholicorum ex-
 crementis plerumque capiunt Novato-
 res. Priusquam vero sese Labadæus
 in tam miserandum & infaustum ani-
 mæ suæ statum præcipitaverat, Vasa-
 tensis Episcopus PP. Antonium, & Syl-
 vestrum, quos misere deceptos nove-
 rat, ad se accersiri, eosque, ut cuncta
 infelicis Magistri sui dogmata ac deli-
 ria manifestarent, iussit. Paruere am-
 bo, quos doctissimus hic Præsul tanta
 pastoralis amoris benevolentia excepe-
 rat,

Sæc. XVII. rat, tamque gravi rationum pondere
A. C. 1644. horum dogmatum falsitatem confuta-
 verat, ut ambo agnito errore luculen-
 tæ veritati victas manus darent, se ex-
 terna pietatis specie delusos falsi: insu-
 per eidem Episcopo Labadæi Scrinia
 aperuerunt, ex cuius scriptis hujus
 Viri iniquitas, hypocrisis, illusiones,
 & venenata dogmata luculentius patue-
 re, omnibusque sat manifeste apparuit,
 quod ejus consilia de *extraordinaria* sua,
 ut vocabat, Missione omnibus Eccle-
 siæ usibus & præceptis, necnon Regu-
 lari disciplinæ bonisque moribus oppi-
 do contraria essent, illiusque institutio-
 nes, quas suis discipulis tradiderat, su-
 spectæ ac periculosæ sub vitæ purioris
 velamine ad carnis libertatem, imo &
 Adamitarum & Illuminatorum hæresin
 collimarent: Nihilominus hic Præsul,
 cum P. Sylvester die decima sexta Octo-
 bris anno hujus sæculi quinquagesimo
 jamjam fatis cessisset, Patrem Anto-
 nium jussit, ut datis ad hunc Aposta-
 tam literis amore plenis eidem securi-
 tatem, veniam, omnemque protectio-
 nem polliceretur, dummodo deinceps
 sese Ecclesiæ submittere, errores suos
 detestari, & juxta Ordinis & mona-
 sterii sui præcepta vivere velit. Ejus-
 modi literas die vigesima sexta Novem-
 bris Pater Antonius ad Labadæum per
 Joan-

Joannem Gorlierum ejus famulum, Sæc. XVII.
A. C. 1644.
Montalbanum transmisit, in quibus il-
lum vehementer hortabatur, ut utrius-
que sui Discipuli exemplum sequeretur,
nec sese in lupi fauces, Ecclesiæ hostes,
& æternæ ruinæ abyssum ipsemet præ-
cipitem ageret, eo duntaxat fine, ut
Paternam correctionem non tam ob e-
jus doctrinam, quam mores impenden-
tem effugeret, cum vero Labadæus in
Calviniana Ecclesia palam professus
esset, se per quindecim, aut omnino
viginti annos, quibus in Societate vi-
xisset, jamjam Calvinii erroribus in a-
nimo suo adhæsisset, Pater Antonius
id ejus dictis & factis minime concor-
dare demonstrabat, eoquod ipse ore
& calamo sæpissime professus esset, quod
de reali Christi Domini præsentia in
Eucharistia tanta evidentia convictus
esset, ut se de hoc mysterio non tam fi-
dem, quam certitudinem habere, affir-
mare auderet: insuper Ordinis vestem
cum solitis ritibus aquæ benedictæ &c.
summa mentis compositione receperit,
Sacelli sui fores, dum Sacris operaba-
tur, caute ne ab aliis turbaretur, oc-
cluserit, parvam hostiam consecravit,
eamque in argentea cruce inclusam Le-
guievino Gravellam profectus, ex pie-
tatis fervore, licet indiscreto secum por-
tarit, palliumque, ut vocabat mysterio-
sum,

Sæc. XVII. sum, quod sibi tanquam Missionis suæ
 A. C. 1644. extraordinariæ thesseram fieri curasset,
 se nonnisi unacum pelle, & vita exu-
 turum, crucifixi imaginem manu te-
 nens sæpius pollicitus fuerit, singulis
 quoque diebus rem Divinam peregerit,
 variisque diebus etiam ferialibus, præ-
 cipue vero decimo tertio Januarii die
 suo natali solemne Sacrum de SS. No-
 mine Jesu cantari curarit, ac in suo
 Diario exacte annotarit, quod die de-
 cima Decembris eo momento, quo S.
 Hostiam consecraverat, ex eadem Ho-
 stia distincte hæc verba: *Hoc est enim
 Corpus meum* repercussa inaudierit, dum-
 que a defuncto Vasatensi Episcopo Pres-
 byteratus ordine initiatus fuisset, SS.
 Trinitatem æquali claritate, qua semet-
 ipsum vidisset, intuitus, ab eadem in-
 terius Sacerdos factus, omnem pasto-
 ralem & Apostolicam potestatem acce-
 perit, & semetipsum SS. Trinitatis Sa-
 cerdotem appellarit, deque Sacerdotii
 sui veritate se convictum esse asseruerit.
 Plura alia ab ipsomet Labadæo dicta,
 scripta, & typis impressa eidem obje-
 rat P. Antonius, ex quibus inferebat,
 quod, cum hæc omnia a Calvinistis
 tanquam superstitiosa & abominanda
 haberentur, aut Labadæus se per tot
 annos Calvinii hæresin in suo sinu fo-
 visse, mentitus fuerit, aut hæc dun-
 taxat

*Declarat.
 imprim. a
 Montauban.
 pag. 84.*

taxat Calvinistis complacendi studio pu-
 blicæ fidei suæ confessioni inseruerit: Sæc. XVII.
 vel enim ea, objiciebat P. Antonius, A. C. 1644.
 quæ per quindecim istos annos inter
 Jesuitas & Catholicos sibi contigisse
 scripserat, vera, vel imaginaria, vel
 artificiose adinventa fuere: si vera cen-
 suit, tunc manifeste de falsitate Calvi-
 nianæ sectæ, quæ Christi præsentiam
 negat, ipsum fuisse convictum sequi-
 tur, si imaginaria, oportuit, ipsius
 phantasiam fortiter imbutam fuisse de
 veritate illius mysterii, cum ipsi tam
 vivas species exhibuisset: si autem ma-
 litiose convicta, nonne se sacrilegum
 impostorem, hypocritam, atque ex
 omnium scelerum colluvie natum ho-
 minem proderet &c. Verum ad hæc
 P. Antonii literas Labadæus confusio-
 næ obrutus, nullum dedit responsum.

§. XI.

*Diversorum judicia de causa Laba-
 dianæ Apostasiæ.*

Postquam certa fama de Labadæi a-
 postasia Galliam pervaserat, mox *Lettre d'un*
 Molinistæ ultra modum ovantes, hu- *Doff. sur le*
 jus Viri ruinam Jansenismo tribuebant, *sujet de*
 cunctosque, qui se sancti Augustini Di- *l'Apost. de*
 scipulos dicebant, *Labad.*
Calvinianos appella-
bant troffulos, qui sub externa corporis
com-